

Şirket ortağına ait tescilli markaların isim hakkı için yapılacak ödemelerin vergilendirilmesi ve belge düzeni hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	11395140-105[227-2014/VUK1-18136]-86110
Tarih	12.10.2015

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-105[227-2014/VUK1-18136]-86110

12/10/2015

Konu : Şirket ortağına ait tescilli markaların isim hakkı yapılacak ödeme sırasında düzenlenmesi gereken belgenin türü ve şirket ortağına mükellefiyet tesisi hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ile şirketin hizmet ve danışmanlık çalışmalarına ... ve ... markaları (tescilli) adı altında hizmet verdiği belirtilerek, şirket ortağına ait olan tescilli markaların isim hakkı için yılda bir kere yapılacak ödeme sırasında düzenlenmesi gereken belgenin türü, ödemelerinin tevkifata tabi olup olmadığı ve şirket ortağına mükellefiyet tesis edilip edilmeyeceği hususlarında Başkanlığımızdan bilgi talep edildiği anlaşılmıştır.

I- GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN;

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde, kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Gayrimenkul Sermaye İradının Tarifi" başlıklı 70 inci maddesinde sayılan mal ve hakların sahipleri, mutasarrıfları, zilyedleri, irtifak ve intifa hakkı sahipleri veya kiracıları tarafından kiraya verilmesinden elde edilen iratlar gayrimenkul sermaye iradı olarak sayılmış ve aynı maddenin 5 inci bendinde;

"Arama, işletme ve imtiyaz hakları ve ruhsatları. ihtira beratı (İhtira beratının mucitleri veya kanuni mirasçıları tarafından kiralanmasından doğan kazançlar, serbest meslek kazancıdır.), alameti farika, marka, ticaret unvanı, her türlü teknik resim, desen, model, plan ile sinema ve televizyon filmleri, ses ve görüntü bantları, sanayi ve ticaret ve bilim alanlarında elde edilmiş bir tecrübeye ait bilgilerle gizli bir formül veya bir imalat usulü üzerindeki kullanma hakkı veya kullanma imtiyazı gibi haklar (Bu hakların kullanılması için gerekli malzeme ve teçhizat bedelleri de gayrimenkul sermaye iradı sayılır.)" hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında, kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçilerin maddede bentler halinde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaları gerektiği hükmü yer almış olup aynı fıkranın (5/a) bendinde ise 70 inci maddede yazılı mal ve hakların kiralanması karşılığı yapılan ödemelerden tevkifat yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Konu ile ilgili olarak 221 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "3.6.1. İstisnanın Kapsamı" başlıklı bölümünde; "26. Gelir Vergisi Kanununun 18 inci maddesinde yer alan düzenlemeye göre;

-İstisnadan yararlanma hakkı; müellif, mütercim, heykeltıraş, hattat, ressam, bestekar ve mucitlerin kendileri ile bunların kanuni mirasçılarına tanınmıştır.

-İstisna kapsamına; şiir, hikaye, roman, makale, bilimsel araştırma ve inceleme, röportaj, karikatür, fotoğraf, film, video bant, radyo ve televizyon senaryo ve oyunu gibi eserler ve ihtira beratı girmektedir.

-Hasılatın, eserlerin; gazete, dergi, radyo, televizyon ve video da yayınlanması, kitap, resim, heykel ve nota halindeki eserler ile ihtira beratlarının satılması veya bunlar üzerindeki mevcut hakların devir ve temlik edilmesi veya kiralanması karşılığında elde edilmesi gerekmektedir." açıklamaları yer almaktadır.

Diğer taraftan, Kurumlar Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında kurumların, ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit ettikleri bedel veya fiyat üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunmaları durumunda, kazancın tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılmış sayılacağı; alım, satım, imalat ve inşaat işlemleri, kiralama ve kiraya verme işlemleri, ödünç para alınması ve verilmesi, ikramiye, ücret ve benzeri ödemeleri gerektiren işlemlerin her hal ve şartta mal veya hizmet alım ya da satımı olarak değerlendirileceği, ikinci fıkrasında ise ilişkili kişinin kurumların kendi ortakları, kurumların veya ortaklarının ilgili bulunduğu gerçek kişi veya kurum ile idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunduğu ya da nüfuzu altında bulundurduğu gerçek kişi veya kurumları ifade ettiği hüküm altına alınmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre; şirketiniz ortağı adına GMSİ yönünden mükellefiyet tesisi gerekmekte olup, şirket ortağına yapılacak ödeme sırasında Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin 5/a bendi gereğince tevkifat yapılması gerekmektedir.

II- KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN;

3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun;

1/1 inci maddesinde, ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin, 1/3-f maddesinde, Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiralanması işlemlerinin KDV ye tabi olduğu,

8/l-h maddesinde, Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesinde belirtilen mal ve hakları kiraya verenlerin KDV nin mükellefi olduğu,

9/1 maddesinde ise, mükellefin Türkiye içinde ikametgâhının, işyerinin, kanuni merkezi ve iş merkezinin bulunmaması hallerinde ve gerekli görülen diğer hallerde Maliye Bakanlığının, vergi alacağının emniyet altına alınması amacıyla, vergiye tabi işlemlere taraf olanları verginin ödenmesinden sorumlu tutabileceği

hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu işlemlerin gerçekleştirildiği dönemde yürürlükte bulunan mülga 117 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin "2.3. Kiralama İşlemleri" başlıklı bölümünde gerekli açıklamalara yer verilmiştir. Aynı açıklamalara 26.04.2014 tarih ve 28983 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 01.05.2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren KDV Genel Uygulama Tebliğinin "I/C-2.1.2.3. Kiralama İşlemleri" başlıklı bölümünde de değinilmiştir.

Buna göre, ortağa ait tescilli markaların şirketiniz tarafından kullanımı karşılığı yapılacak ödemeler KDV ye tabi olup, şirket ortağının başka faaliyetleri dolayısıyla KDV mükellefiyeti olması halinde tescilli markaların kullanımı karşılığı yapılacak ödemelere ilişkin KDV ortak tarafından diğer faaliyetleri ile birlikte beyan edilecek, ortağın KDV mükellefiyeti olmaması halinde ise şirketiniz tarafından sorumlu sıfatıyla beyan edilecektir.

III- VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN;

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 229 uncu ve müteakip maddelerinde fatura ve fatura yerine geçen belgeler sayılmış olup, 227 nci maddesinde de bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait kayıtların tevsikin zorunlu olduğu hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 234 üncü maddesinde, "*Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabının ve çiftçilerin: vergiden muaf esnafa yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları emtia için tanzim edip işi yapana veya emtiayı satana imza ettirecekleri gider pusulası vergiden muaf esnaf tarafından verilmiş fatura hükmündedir. Bu belge, birinci ve ikinci sınıf tüccarların, zâti eşyalarını satan kimselerden satın aldıkları altın, mücevher gibi kıymetli eşya için de tanzim edilir...*" hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, konu hakkında yayımlanan 225 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde gider pusulalarında, işin mahiyeti, cinsi, adedi, fiyatı, tutarı, toplamı, tevkif edilen vergi oranı ve net tutarı; işi yaptıran ile yapanın veya emtiayı satın alan ile satanın adlarıyla soyadları (tüzel kişilerde unvanları) adresleri, varsa vergi dairesi ve vergi kimlik numarası, seri ve müteselsil sıra numarası ve düzenleme tarihine ilişkin bilgilere yer verilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Buna göre;

- Şirket ortağının başka faaliyetleri dolayısıyla KDV mükellefiyetinin olması halinde kendi adına ait tescilli markaların kurumunuz tarafından kullanımı karşılığı yapılacak ödemeler için fatura düzenlemesi,

- KDV mükellefiyetinin olmaması halinde ise söz konusu kullanım karşılığı yapılan ödemeler için firmanız tarafından şirket ortağı adına gider pusulası düzenlenmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026